

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Austrija ir pieejami un atļauti abi pierādījumu iegūšanas veidi, izmantojot videokonferenci. Austrijā civilprocesa reglamentē Civilprocesa kodekss (*ZPO – Zivilprozessordnung*) attiecībā uz strīdus procedūru un Likums par bezstrīdus tiesvedību (*AußStrG – Außerstreitgesetz*) attiecībā uz bezstrīdus procedūru. Noteikumi par pierādījumu iegūšanu ietverti Civilprocesa kodeksā (266.–389. pants) un Likumā par bezstrīdus tiesvedību (16., 20. un 31.–35. pants, daļēji atsaucoties uz Civilprocesa kodeksu), kā arī atsevišķos noteikumos, kuri reglamentē konkrētus tiesvedības veidus, kādi minēti, piemēram, 85. pantā par pienākumu piedalīties paternitātes noteikšanas procesā. Attiecīgās valsts procedūras un tiesību normas ir sīki izklāstītas atbildēs uz turpmākajiem jautājumiem un faktu lapā „Pierādījumu iegūšana — Austrija”.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 277. pantu (strīdus procedūra) un Likuma par bezstrīdus tiesvedību 35. pantu saistībā ar 277. pantu (bezstrīdus procedūra) videokonferenci var izmantot pierādījumu iegūšanā un tādējādi arī pušu, liecinieku un ekspertu liecību sniegšanā.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 277. pantu (strīdus procedūra) un Likuma par bezstrīdus tiesvedību 35. pantu saistībā ar 277. pantu (bezstrīdus procedūra) pierādījumu iegūšanā var izmantot videokonferenci. Tomēr to var liegt faktiskie šķēršļi, piemēram, ja pierādījumu iegūšanā jāizmanto sertifikāti vai vizuāla pārbaude.

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t. i., vai tam jānotiek tiesā?

Vietējā tiesa var izsaukt uz nopratināšanu jebkuru personu un to nopratināt tiesā, izmantojot videokonferenci. Visas Austrijas tiesas, prokuratūras un cietumi ir aprīkoti vismaz ar vienu videokonferences sistēmu. Austrijas tiesību aktos nav noteikumu, kuros paredzēts, ka videokonferences rīkošana pierādījumu iegūšanā būtu atļauta tikai tiesu ēkās.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Saistībā ar civillietām Austrijas tiesību aktos nav vispārēju noteikumu par datu aizsardzību attiecībā uz tādās nopratināšanas ierakstīšanu, kas notiek videokonferences režīmā. Tādēļ, lai ierakstītu nopratināšanu, ir vajadzīga visu videokonferencē iesaistīto personu piekrišana. Tas attiecas uz pierādījumu netiešu iegūšanu, ko saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās („regula”) 10. panta 2. punktu veic atbilstīgi tās valsts tiesību aktiem, kas iesniedz pieprasījumu.

Tomēr pieprasījumu tiešai pierādījumu iegūšanai iesniedz saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kura iesniedz pieprasījumu (regulas 17. panta 6. punkts). Ja minētajos tiesību aktos paredzēta videokonferenču ierakstīšana bez iesaistīto personu piekrišanas, Austrijas valsts to var atļaut pēc saviem ieskatiem. Būtībā nopratināšanu, kas veicta videokonferences režīmā, var ierakstīt visās videokonferenču sistēmās. Vietās, kur tiesvedības process parasti tiek ierakstīts (daudzās krimināltiesās), videokonferences režīmā veiktas nopratināšanas ierakstīšanai var izmantot esošo tehnisko aprīkojumu. Nopratināšanu var ierakstīt arī jebkurā citā vietā, vienkārši uzstādot atbilstīgu datu glabāšanas ierīci.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

a) Saskaņā ar regulas 10. panta 2. punktu pierādījumus iegūst saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kas iesniedz pieprasījumu. Tādēļ nopratināšana jāveic vācu valodā (atsevišķās Austrijas tiesās ir atļauts lietot arī horvātu, slovēņu vai ungāru valodu). Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var noteikt, ka īpašas procedūras ietvaros saistībā ar pieprasījuma iegūti pierādījumu izpildi jālieto tās oficiālā valoda (vai kāda cita valoda). Tomēr tiesa, kas saņem pieprasījumu, var noraidīt šo pieprasījumu būtisku praktisku grūtību dēļ (regulas 10. panta 3. punkts).

b) Saskaņā ar regulas 17. panta 6. punktu tiesai, kas iesniedz pieprasījumu, tieša pierādījumu iegūšana jāveic saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem un tādējādi kādā no likumā paredzētajām oficiālajām valodām. Tomēr Austrija kā dalībvalsts, kas saņem pieprasījumu, saskaņā ar 17. panta 4. punktu ir tiesīga pieprasīt tās valodas lietošanu kā nosacījumu pierādījumu iegūšanai.

7 Ja ir nepieciešami tulki, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Attiecībā uz pierādījumu netiešu iegūšanu, ņemot vērā saskaņā ar regulas 18. panta 2. punktu atmaksātās izmaksas, galveno atbildību par tulku pakalpojumu nodrošināšanu uzņemas tiesa, kas saņem pieprasījumu. Tomēr iesaistītajām tiesām vajadzētu konstruktīvi sadarboties (šajā, kā arī citās jomās).

Attiecībā uz pierādījumu tiešu iegūšanu regulas 17. pantā noteikts, ka galveno atbildību par tulku pakalpojumu nodrošināšanu uzņemas tiesa, kas iesniedz pieprasījumu. Regulas 17. pantā nav paredzēts, ka dalībvalsts, kas saņem pieprasījumu nodrošina palīdzību šajā jautājumā, tomēr šis pants neliedz šādu palīdzību nodrošināt. Likuma par tiesas jurisdikciju (*JN Jurisdiktionsnorm*) 39.a panta 4. punktā noteikts, ka tiesa, kas nodrošina juridisku palīdzību, pēc ārvalsts tiesas pieprasījuma sniedz praktisku palīdzību pierādījumu iegūšanā. Piemēram, tas var ietvert piemērota tulka atrašanu.

Lēmumu par valsti, no kuras jābūt tulkam, pieņem, ņemot vērā, kas būtu piemērotāk konkrētajā gadījumā.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Austrijā nopratināmo personu uzaicina uz nopratināšanu, izmantojot videokonferenci, tieši tādā pašā veidā un laikposmā, kā, uzaicinot personu uz lietas izskatīšanu tiesā.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Maksa par videokonferences zvaniem, izmantojot interneta protokolu (IP), netiek piemērota. Par videokonferences zvaniem ISDN tiks iekasēta tāda pati maksa kā par tālruna zvanu. Minētā maksa var atšķirties, ņemot vērā iekārtas, uz kuru veic zvanu, atrašanās vietu.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Par to galvenokārt ir atbildīga tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, saskaņā ar regulas 17. panta 2. punktu, un vairumā gadījumu šī tiesa pati uzaicina attiecīgās personas ierasties uz videokonferenci. Ja Austrijas centrālā institūcija vai Austrijas tiesa ievēro, ka tiešas pierādījumu iegūšanas sagatavošanā vai izpildē pastāv iespēja pārkāpt regulas 17. panta 2. punktu, centrālā institūcija vai tiesa sadarbībā ar tiesu, kas iesniedz pieprasījumu, pienācīgi nodrošina atbilstību

attiecīgajiem noteikumiem. Tiesas darbinieki Austrijā ir apmācīti Regulas (EK) Nr. 1206/2001 piemērošanā, un tiem ir arī piekļuve Eiropas „Rokasgrāmatai par videokonferenču izmantošanu pārrobežu tiesvedībā” Tieslietu ministrijas iekšējā tīklā.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Personas identitāti pārbauda pēc personu apliecinoša dokumenta, kurā ir fotogrāfija. Personas identitātes pārbaude tiek veikta nopratināšanas ietvaros (Civilprocesa kodeksa 340. panta 1. punkts).

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Lietas dalībnieku zvēresta pieņemšanai piemēro Civilprocesa kodeksa 377. un 379. pantu un liecinieku zvēresta pieņemšanai — Civilprocesa kodeksa 336. un 338. pantu.

Lietas dalībniekiem un lieciniekiem ir pienākums nodot zvērestu. Lai gan nevar likumīgi piespiest lietas dalībniekus nodot liecību, lieciniekiem var piemērot sodu par prettiesisku atteikšanos nodot zvērestu (Civilprocesa kodeksa 325. un 326. pants); piemēro tādu pašu sodu kā par atteikumu no liecību sniegšanas, kas ietver soda naudu vai sešu nedēļu brīvības atņemšanu.

Saskaņā ar Kriminālkodeksa (*StGB – Strafgesetzbuch*) 288. panta 2. punktu par ar zvērestu apliecinātas nepatiesas liecības nodošanu vai apstiprināšanu vai attiecīgajos tiesību aktos paredzētā zvēresta nepatiesu nodošanu soda ar brīvības atņemšanu no sešiem mēnešiem līdz pieciem gadiem.

Ja nepatiesu liecību sniedzis lietas dalībnieks, kurš nav nodevis zvērestu, to neuzskata par noziedzīgu nodarījumu. Savukārt, ja nepatiesu liecību sniedzis liecinieks, kurš nav nodevis zvērestu, lieciniekam var piemērot brīvības atņemšanu līdz trīs gadiem (Kriminālkodeksa 288. panta 1. punkts).

Saskaņā ar Likuma par Civilprocesa kodeksa ieviešanu (*EGZPO – Einführungsgesetz zur Zivilprozessordnung*) XL pantu jāievēro 1868. gada 3. maija likuma noteikumi (Impērijas likumu vēstnesis (*RGBI*). Nr. 33 attiecībā uz zvēresta tekstu un citām formalitātēm (sk.

<http://alex.onb.ac.at/cgi-content/alex?aid=rgb&datum=18680004&seite=00000067>).

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 336. panta 1. punktu un 377. panta 1. punktu personas, kuras ir bijušas notiesātas par nepatiesu liecību sniegšanu vai kuras nav sasniegušas 14 gadu vecumu, vai kuras nepietiekamas brieduma pakāpes vai garīgu traucējumu dēļ nepietiekami izprot zvēresta būtību un nozīmi, nespēj nodot zvērestu un tādējādi drīkst nenodot zvērestu.

Iepriekš minētos noteikumus par liecinieka vai lietas dalībnieka nopratināšanu, nododot zvērestu, nevar piemērot lietās, uz kurām attiecas Likums par bezstrīdus tiesvedību (Likuma par bezstrīdus tiesvedību 35. pants).

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Vietās, kur atrodas Tieslietu ministrijas īpašumā esoša videokonferenču iekārta, šo iekārtu uzrauga viens atbildīgais darbinieks. Minētais darbinieks var šo iekārtu darbināt un veikt nelielus pielāgojumus tās iestatījumos. Videokonferences iekārta ir savienota ar centrālo iekārtu, kas atrodas Federālās tieslietu ministrijas (*BMJ – Bundesministerium für Justiz*) IT nodaļā. Šīs nodaļas IT administratori var noregulēt visas Austrijā esošās videokonferenču sistēmas.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, sniedz šādu informāciju:

IP adrese un/vai ISDN numurs ar izsaukuma kodu.

Tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, darbinieka, kurš ir atbildīgs par attālināti vadāmās iekārtas tehniskajiem aspektiem, vārds/uzvārds, tālruna numurs un e-pasta adrese.

Lapa atjaunināta: 02/06/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.